REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi invoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 224. Braşov, Joi 11 (24) Octomvrie 1907.

Regele Carol şi chestiunea balcanică.

(Convorbire c'un ziarist german.)

De când cu conferenţele de la Viena dintre regele Carol şi miniştrii de esterne Aehrenthal şi Isvolsky, cercurile politice din Europa au fost nerăbdătoare de a afla rezultatul lor. S'au scris prin ziare, ca de obiceiu, multe mai bine sau mai puţin nimerite, o lumină clară însă, mai ales despre rolul ce l'a avut în consfătuirile dela Viena regele Carol, a fost reservat să-o dea însuşi suveranul României, folosindu-se de ocasiunea, ce i-a oferit'o corespondentul balcanic al ziarului german „Hamburger Nachrichten“, odinioară organul lui Bismark, cerând o audienţă.

Audienţa i s'a acordat şi a durat peste o oară. Regele Carol s'a pronunţat faţă de acest ziarist cu numele C. A. Bratter, care a scris de curând o carte despre chestiunea aromână, arătând ce scop următeşte dimpreună cu guvernul român în politica balcanică. „Bukarester Tageblatt“ de azi publică convorbirea regelui Carol cu ziaristul german, a căreia cuprins în liniamente generale este următorul:

Scopul României, zise regele, este de a conlucra la opera pacificării în peninsula balcanică. S'a convins din convorbirile, ce le-a avut la Viena cu miniştrii de externe, al Austriei şi al Rusiei, că politica orientală a României urmăreşte acelaş scop ca a celor două mari puteri. Regele Carol e de părere că este o necesitate absolută a se susţinea *status quo* in Balcani; el este în contra planurilor aventurioasă ale unor state balcanice. „Am căutat, zice regele, să trag în această direcţie şi pe principele Bulgariei, care mă visitează din timp în timp, şi el ascultă de sfaturile mele.“ Planurile bulgare, adause regele, numai au nici o trecere în Rusia. Marele duce Vladimir, când cu vizita sa la Sofia, a dat a se cunoaşte că Rusia nu ţinteşte la alta decât a asigura liniştea şi ordinea în Macedonia. Rusia şi Austria vor combate ori ce încercare de a turbura liniştea în peninsula balcanică.

La întrebarea, dacă Rusia nu va nizui a-şi repara prestigiul său, care a suferit aşa de mult în Asia, reîmprospătând politica ei tradiţională, ce o mare spre Constantinopol, regele Carol răspunse, că nu este escchisă aceasta eventualitate, dar va trece mult timp până atunci. Rusia are deocamdată alte griji mai mari, şi pentru a ajunge la mare ea n'are lipsă de a cuceri Constantinopolul.

După aceasta regele se întoarce earăşi la chestiunea macedoneană, vorbind despre atitudinea Sultanului, despre Aromâni şi despre purtarea Turcilor faţă cu Grecii.

Regele spuse între altele, că corespondează des cu Sultanul, care este bine informat despre aromâni şi le este binevoitor. Asemenea sunt bine dispuşi faţă de Români şi inspectorul general din Macedonia Hilmi-Paşa şi marele Vizir.

Ziaristul german afirmând că şi aromânii formează bande în Macednia, regele i-a răspuns, că despre aceasta n'are dovadă oficială până acuma. Odată discutându-se despre inteuţiunea aromânilor de a forma bande, el, regele, a declarat, că dacă astfel de tendinţe nu vor înceta, nu se va mai interesa de aromânii din Macedonia.

Dacă până acuma — zise regele mai departe — Turcia nu şi-a dat mare silinţă de a nimici bandele greceşti din Macedonia, cauza este, că autorităţile greceşti se tem a lua la refec pe Greci, căci aceştia sunt foarte numeroşi în toate oraşele mai mari turceşti; ei au bani mulţi şi o puternică influinţă. Patriarhatul ecumenic îi sprijineşte şi hrăneşte necontenit focul în Macedonia. Câtă vreme va dura aceasta stare de lucruri nu poate să fie pacificată Macedonia. Grecia, adause regele, face o rea politică prin care îşi înstrăinează simpatiile marilor puteri.

Din dieta ungară. După o pausă de trei zile dieta şi-a reluat eri, Marţi şedinţele. Preşedintele Justh deschizând şedinţa, comunică moartea baronului Frideric Podmaniczky. Dieta îşi exprimă la protocol condolenţele. Ministrul preşedinte Wekerle prezintă apoi dietei proiectul de budget pro 1908, pe care îl resumăm la alt loc al foii, premiţându-i un expozeu mai lung, în care se ocupă cu situaţia finanţelor ţării. Extinderea recerinţelor sociale şi culturale, a zis Wekerle, îngreunează în mod însemnat finanţele statului. Urcarea cheltuielilor regulate în suma de 100 milioane ne admoniază, să nu urcăm mai mult cheltuielile. Trebue să luăm în considerare, că reforma plănuită a dărilor nu se va esecuta cu scop de a urca venitele statului. In cazul când ar resulta venite mai mari, plusul va fi folosit pentru urcarea minimului de existenţă, care se bucură de favorul, de a nu plăti dări. Deşi dieta n'a votat împrumutul pentru investiţiuni, guvernul nu are intenţiunea să apeleze la piaţa de bani. Progresul natural al venitelor şi a banilor din cassă fac posibilă acoperirea cheltuielilor curente.

Wekerle a prezentat apoi dietei proiectele privitoare la reforma dării şi anume privitoare la revisuirea catastrului şi fixarea dării de pământ. In viitor se vor institui în fiecare comitate comisiuni, deasemenea şi în centru, a cărui preşedinte va fi ministrul de finanţe. Aceste comisiuni vor stabili dările de pământ.

Proiectul de budget prezentat de Wekerle. In şedinţa de eri a camerei ungare, ministrul-preşedinte Wekerle a prezentat proiectul de lege pe anul 1908. El cuprinde cheltueli ordinare: 1238·3; venite ordinare: 1279·6, prin urmare un escedent de 41·3 milioane. Acest escedent însă îl înghite aproape cu totul preliminarul estraordinar pentru investiţiuni. Cheltuelile ordinare şi estraordinare la olaltă fac 1396·9 faţă cu venitele ordinare şi estraordinare de 1397.01 milioane şi să preliminează un escedent de 22065 coroane. Urcarea cheltuelilor ordinare cu 103·5 milioane e cauzată mai cu seamă prin regularea salariilor impiegaţilor dela drumurile de fer şi al altor funcţionari de stat. Pe baza venitelor urcate în raport cu acelea ale anului trecut s'au preliminat dările directe cu 5·4, dările de consum cu 20·7, monopolul tutunului cu 6 căile ferate de stat cu 37·3, posta cu 4·33 milioane mai mult decât în trecut. Preliminarul asupra cheltuielelor comune pe 1908 nu s'a putut încă stabili, de aceea s'a întrodus deocamdată în budget sumele votate pe 1907. Pentru datoriile de stat au fost preliminate cu 7 şi jum. milioane mai mult, fiindcă s'au calculat dobânzile pe un an întreg al rentei de coroane, ce se va emite eventual în anul 1908.

Agitaţie croată. O nouă pricină le găseşte croaţilor presa maghiară. Ci că ar agita patriotica populaţie croată din comitatele învecinate (Muraköz) sub scutul bisericei care aparţine la Zagrab. Conduce deputatul *Perici Magdo*. Propun leacul, să se supună teritoriul unei episcopii maghiare.

Inţelegem: se deşteaptă şi acele masse la conştiinţă naţională, iar guvernul are poftă să aplice şi aici măsurile încercate.

Compromisul în Austria. Fruntaşul ziar »*D. Zeit*«, prevede în articol prim trecerea netulburată prin Reichsrat a proiectelor. Creştinii sociali nu au luat hotărâre, ci au făcut ţinuta lor dependentă de ţinuta guvernului în cursul desbaterilor. Cele mai multe partide au făcut asemenea. Socialiştii vor face aspră însă scurtă critică. Spiritul general este favorabil proiectelor.

Crisă în cabinetul austriac. In şedinţa de alaltăeri a uniunei partidelor cehe din »Reichsrat«-ul austriac, miniştrii cehi Forscht şi Pacak au pus chestia de încredere pe motiv că ministrul-preşedinte Beck nu e în stare să împlinească postulatele naţionale ale Cehilor. Deocamdată nu s'a luat nici o decisiune. Cercurile germane parlamentare condamnă criza provocată de miniştri cehi din motive personale.

Recunoaşterea clubului parlamentar al naţionalităţilor.

Sub acest titlu ziarul „Lupta“ comunică următoarele:

»In legătură cu alegerea comisiilor camerei ungare şi *refuzul deputaţilor slovaci* (?) *de a face parte din aceste comisii*, (!!) din nou s'a adus în discuţie şi în pressa românească atitudinea deputaţilor naţionalişti. Urma-vor hotărârii luate după constituirea biroului primei sesiuni şi da-şi vor şi de data aceasta abzicerea sau vor primi să fie membri ai comisiilor?«

»*Am căutat să ne informăm în chestiunea aceasta şi putem afirma că hotărârea* (!) *clubului parlamentar al naţionalităţilor a hotărât* (!) *ca deputaţii aparţinători ai acestui club — aleşi în comisii — să nu-şi dea abzicerea fiindcă alegerile s'au făcut deodată cu recunoaşterea partidului parlamentar al naţionalităţilor.*

»Din prilejul candidărilor, vicepreşedintele partidului kossuthist s'a adresat partidului naţionalităţilor comunicându-i hotărârea partidului koşutist de-a candida oficial şi membri ai partidului naţionalităţilor şi cerându-i să-şi fixeze candidările. Clubul nostru a adresat vicepreşedintelui partidului koşuthist întrebarea dacă candidaţii aceştia vor fi priviţi de *candidaţi ai partidului naţionalităţilor* şi numai după răspunsul *afirmativ neîndoelnic* al vicepreşedintelui partidului koşuthist a hotărât clubul naţionalităţilor să-şi fixeze candidaţii.

Ce-i drept, n'au fost aleşi deputaţi naţionalişti în toate comisiile, dar cei aleşi sunt toţi candidaţii partidului. Deputaţii croaţii, e drept, au abzis din comisii, dar pe un motiv cu totul străin de motivele cari hotărăsc atitudinea aceasta a partidului nostru. Deputaţii croaţi au abzis fiindcă în una dintre comisii n'a fost ales candidatul propus de ei ci un alt deputat: episcopul Drohobeczky, pe care clubul deputaţilor croaţi l'au exclus pentru atitudinea sa incompatibilă cu hotărârile clubului.

Partidul koşutist şi câteva alte partide recunoscuse partidul nostru pe când coaliţia era numai în opoziţie. Pe vremea ministrului Fejérváry însuşi Kossuth a adresat o scrisoare d-lui Dr. Teodor Mihali în calitate de preşedinte al clubului parlamentar al naţionalităţilor, iar după optsprezece luni de domnie au fost nevoiţi să recunoasca din nou partidul nostru ca partidul naţionalităţilor.

Partidul nostru, fireşte, a existat şi s'a afirmat şi fără această recunoaştere şi va exista şi se va afirma — în interesul binelui obştesc şi a apărării drepturilor poporului românesc — şi în ciuda recunoaşterii.«(!!?)

Ziceam că în chestiunea de mai sus se impune o lămurire. De aceea cetind comunicarea din „Lupta“, credeam că va contribui cât de puţin spre lămurire, dar am fost amăgiţi în aşteptarea noastră, căci impresiunea ce ne-a făcut'o ne-a reamintit numai cuvintele poetului german: „Dunkel ist der Rede Sinn“.

Dacă ne aducem bine aminte, într'una din sesiunile trecute ale dietei fuseseră aleşi şi câţiva dintre naţionalişti în comisii, dar au refuzat de a primi, fiindcă Wekerle, preşedintele Justh ş. a. au declarat, că nu recunosc un partid naţionalist în dietă.

Acum după informaţiunea „Luptei“ au fost aleşi earăşi deputaţi naţionalişti, deşi *nu în toate comisiunile*, dar „alegerile s'au făcut deodată şi recunoaşterea partidului naţionalist“ şi cei aleşi sunt toţi candidaţii partidului.

Se spune, că vice-preşedintele partidului koşuthist (Thaly?) a comunicat clubului naţionalist, că independiştii au hotărât de a candida oficial şi câţiva naţionalişti şi au cerut clubului să-şi fixeze candidările. Se vede însă, că lucrul nu s'a petrecut tocmai aşa, fiind-că se spune în comunicare, că clubul naţionalist totuşi a stat la îndoială şi a întrebat: „Dacă candidaţii lui vor fi priviţi ca candidaţi ai partidului naţionalităţilor?“ La această întrebare să fi primit clubul un „răspuns afirmativ *neîndoelnic*“, după care a hotărât să-şi fixeze candidaţii.

Confraţii noştri nu spun în ce mod s'au înţeles cei din club cu vicepreşedintele koşuthist, verbal ori în scris şi dacă „recunoaşterea“ s'a făcut în scris, şi, în mod neîndoelnic, de ce nu se publică corespondenţa şi de ce se reîmprospătează lucruri cari s'au petrecut, pe când coaliţia era în opoziţie şi cari n'au nici o însemnătate reală politică.

Caracteristice sunt cuvintele de încheiere din „Lupta“, că partidul naţionalist va exista şi se va afirma „şi în ciuda recunoaşterei“. Dacă este aşa, atunci ne face impresiunea, că nu prea ne putem lăuda cu răspunsul neîndoielnic al vicepreşedintelui partidului koşuthist.

Partidul kossuthist în echilibru. Faţă de ştirile alarmante ce s'au răspândit despre nemulţumirile în provincie, mai cu seamă din oraşele Comorn, Zombor şi Dárda, alte informaţii vorbesc de bine. Nagy Emil şi Hody Gy. au ţinut în cercurile lor adunări, votând încredere şi mulţumită guvernului. Cel dintâi este chiar şeful unei fracţiuni, încredinţată că în compromis sunt puse temeiuri sigure pen-

tru a se putea realiza cu vremea independenţa economică.

Secretarul de stat Popovici, a făcut declaraţie inaintea alegătorilor: dacă mă întrebaţi oare e bun compromisul, răspund negativ. dacă mă întrebaţi însă oare ca aş fi încheiat un astfel de compromis, răspund afirmativ. In alte cercuri kossuthiste, se votează asemenea încredere deputaţilor.

Au părăsit partidul numai cei ce nu pot rezista alegătorilor aţâţaţi prea tare de ei înşii. Mai de aproape: Szász J., Hentaller şi Dobroszláv.

Camera de comerciu din Győr, pledează pe lângă compromis.

Congresul judecătorilor. A avut loc în Seghedin, în 20—21 l. c. în prezenţa alor 250 delegaţi ai diferitelor foruri judecătoreşti. După dese scene aprinse şi multe şedinţe secrete, s'au luat hotărîri de mare însemnătate. Judecătorii dela sate au strigat cuvinte aspre celor dela oraşe. Cu toată opoziţia pătimaşe, s'a decis constituirea în asociaţie permanentă a corpului judecătoresc, sub preşedinţia lui Grecsák. S'a primit o rezoluţie, în care se cere înaintarea automatică, sistarea rangurilor şi titlurilor de prisos, îmblânzirea regulamentului disciplinar, numirea mai echitabilă, şi ridicarea salarelor după norma urcătoare în plata fixă, fără accesorii: practicant 1000—2000 cor. notar 3000 cu triende, judele 4000—8000 cor. jude de tablă 10—12 mii coroane: jude de curie 16—18 mii cor. Prezidiul curiei 24 mii cor. va să zică asemenea salarului ministerial.

S'au auzit păreri foarte democratice, s'a discutat asupra independenţei judecătorilor — scopul adunării. Au înţeles să facă asta înjurând asupra drabanţilor şi exprimând omagii Majestăţii Sale, în acelaş timp. — In genere s'au observat păreri foarte pătimaşe, anarhice chiar, în dauna prestigiului acestui corp care se înficiază tot mai mult de boala şovinismului escluzivist şi protecţionist.

Corespondenţa din Budapesta.

— 21 Octombrie n. 1907.

Nefiind nici astăzi şedinţă parlamentară, cred să cetească bucuros publicul, dacă voi scrie ceva despre profesorul universitar Pikler, un sociolog şi filosof cu renume european, însă la noi, pentru modestia-i, abia acum ieşit la iveală.

E cunoscut rolul ce l-a avut în congresul liberei propagande, ţinut mai zilele trecute în Pécs. El a fost sufletul în ciocnirea celor două curente, a reacţionarilor şi a radicalilor, ca şef al acestui din urmă. Făcuse până acuma numai ştiinţă abstractă, recunoscut de autoritate în specialitatea lui, dar decând ţara noastră se apropie aşa de repede către catastrofă, ia parte şi în politică, dând direcţie spirituală curentului radical democrat. In asta şi în genialitate activitatea lui se aseamănă mult cu a d-lui Iorga. Pentru învăţăturile lui în direcţia asta, are mare popularitate între socialişti. Crescuse o generaţie întreagă care se numesc *tinerii sociologi*, şi cari au de ţintă a lupta în contra şovinismului orb, a nu se supune tradiţiilor, a reduce istoria la adevărata ei valoare, a cunoaşte adevăratele interese ale ţerii şi a nivela uriaşele deosebiri sociale.

Au lucru greu. Actuala societate hegemonistă îi ignorează cu totul, deşi unii sunt bărbati de adevărată valoare, ca Jászi Oszkar.

Unei şcoale cu astfel de principii, noi trebue să i dăm interes deosebit. Luptând în contra şovinismului, ea a ajuns fatal să observe şi neîndreptăţile ce se fac naţionalităţilor, şi prin spiritul de echitate ce o caracterizează, să caute un remediu cinstit. Restabilind adevărurile falşificate, principalul subiect de preocupaţie al ei a devenit soartea claselor de jos şi devin încetul cu încetul naţionalităţile.

Deşi la congresul din Pecs, terminat cu biruinţa lor, nu au rostit nici un cuvânt pentru noi, cum am aşteptat în alte scrieri ale lor, ei sunt *cei dintâi cari recunosc întâiaş dată făţiş caracterul luptelor naţionaliste: defensiv, iar nici de cum agresiv.* Profesorul *Pikler*, un om bun şi blând, a spus adesa chiar de pe catedră, că este o mare şi primejdioasă nedreptate ce se face naţionalităţilor. A combătut des prejudiţiile de orice categorie şi nu odată spunea studenţilor să nu se lase orbiţi de şovinism. Colegii lui, şi politicianii de toate speciile, mai cu seamă însă matadorii naţionali, îl duşmăneau mult pentru asta. Elevi de-ai lui, se indignaseră adânc, şi voiau să ţină adunare de protestare, când, aziprimăvară rectorul urmărise pe studenţii români, cari îl felicitaseră pe Vaida.

Acestui om luminat îi opriseră cursurile cu năbădăioase demonstraţii, studenţii osimbriţi partidului Kossuthist, şi deosebit lui Apponyi. Pe acest mare învăţat vrea *acum ministrul Apponyi să-l ia la cercetare disciplinară, şi să-l suspende sub cuvânt că agită în contra religiei şi patriei!!* Deocamdată numai se zovneşte, însă zvonul porneşte din cercuri iniţiate. Şi poate s'ar şi adeveri cât de curând, dacă nu ar fi făcut atent pe ministru, organele cele mai de seamă — să nu facă prostii.

Păcat că nu dăm noi mare atenţie acestor oameni şi acestui curent.

*

Scrisoarea lui *Björnson*, publicată în »N. Fr. Presse«, tocmai când studenţii maghiari îi fac aşa de naive reproşuri, dă mult de vorbă. Te pomeneşti, că ceia ce noi înzădar tot spunem de un veac, va pătrunde în sfârşit la mintea marelui bărbat de stat, prin glasul unei genialităţi. In o privinţă au însă dreptate ziarele maghiare. Björnson e informat foarte defectuos.

Da, foarte defectuos. Mai sunt încă de vre-o zece ori pe atâta.

Cronica din afară.

Evenimentele din Serbia. Toate partidele din opoziţie publică manifeste comune adresate poporului sârbesc, pentru a protesta contra prorogărei scupştinei, pe care o consideră ca o violare a constituţiei. Manifestul acuză guvernul că a venit la putere pe căi incorecte şi că domneşte prin crime. Guvernul, zice manifestul, a creat statului sârbesc o situaţiune excepţională faţă cu străinătatea, care pune în primejdie interesele sale. Amânarea scupştinei constitue un pericol pentru desvoltarea normală a evenimentelor politice din Serbia. Deputaţii din toate partidele opoziţioniste din Serbia, vor uza de toate mijloacele pentru a salva parlamentarismul şi constituţia ameninţată.

Conferinţa partidelor opoziţioniste a avut loc eri. Tot eri a avut loc şi consfătuirea partidului naţional. Şeful acestui partid, d-l Velicovici, a declarat că Serbia se găseşte într'o mare criză politică şi economică, de o însemnătate istorică. Conferinţa a adoptat o rezoluţie, prin care se zice că singurul mijloc de a eşi din situaţiunea actuală este de a se face nouă alegeri pentru scupştină înainte de alegerile comunale. In acelaşi timp adunarea a exprimat simpatiile ei şefilor de bande formate în vechea Serbie şi în Macedonia, pentru a proteja pe Serbi contra atacurilor străinilor.

Din Belgrad se anunţă, că căpitanul de artilerie Stoianov din Niş a fost arestat sub acuzarea de înaltă trădare. Locotenentul de infanterie Kobici a fost arestat şi el pentru acelaşi delict. In alte garnizoane, s'au făcut de asemenea numeroase arestări. — După arestarea locotenentului Kobici, revizuindu-se casa lui, s'a constatat o lipsă de 50.000 lei. Alte arestări sunt iminente. Poliţia descoperise acum câteva zile un complot al ofiţerilor, cari plănuiau detronarea regelui, îndepărtarea principelui moştenitor şi proclamarea dictaturei militare.

Un rescript al ţarului. Ţarul a adresat un rescript ambasadorului său la Paris, d-l de Nelidow, prin care relevă marile sale merite la conferinţa dela Haga şi îi exprimă recunoştinţa sa cea mai vie pentru a fi cooperat cu zel la îndeplinirea sarcinei la care ţarul ţine atât de mult, adecă la consolidarea relaţiunilor de pace între popoare, pe baza respectului drepturilor lor.

Mişcarea bandelor din Macedonia. »Politische Correspondenz« află, că activitatea bandelor din Macedonia s'a mai micşorat, deşi atrocităţile şi ciocnirile n'au încetat. In ce priveşte bandele bulgare, ele sunt acum cu totul lipsite de mijloace şi organizare, aşa că nu mai au de loc caracterul unor bande politice.

STIRILE ZILEI.

— 10 Octomvrie v.

Starea sănătăţii Maj. Sale Monarhului. Ziarul »Fremdenblatt« de eri publică următoarele despre starea sănătăţii Maj. Sale: »După ştirile mai puţin favorabile în decursul zilei de Duminecă, ştirile despre starea sănătăţii Maj. Sale în cursul zilei de Luni sunt mai favorabile. — Un moment îmbucurător este faptul, că Maj. Sa Monarhul a putut relua Luni la prânz preumblările sale în galeria castelului din Schönbrunn, reîntorcându-se după o oară înviorat în apartamentele sale. Ziua de Luni a fost a cincia, de când Maj. Sa n'a mai fost cuprins de friguri. Apetitul s'a îmbunătăţit şi prin urmare şi starea puterilor este mulţumitoare. In ce priveşte catarul, durere, nu s'a putut constata o ameliorare în decursul zilei de Luni, afecţiunea este neschimbată şi tusa seacă pricinueşte Maj. Sale multe oare neplăcute. Totuşi însă Maj. Sa se ocupă în mod obicinuit de afacerile de stat, primeşte în audienţă şi rezolvă actele ce i se prezintă«.

Câţi studenţi s'au înscris la universitatea din Budapesta. Numărul studenţilor, ce se inscriu la universitatea din Budapesta creşte din an în an. In semestrul prim a anului prezent numărul studenţilor înscrişi a atins 7000, un număr pe care universitatea nu l'a înregistrat în trecut. Anul trecut de exemplu numărul celor înscrişi a fost numai de 5835.

Logodnă. Aflăm din »Lupta« că d-l Lucian *Bolcaş*, redactor la ziarul »Lupta«, şi-a serbat Duminecă la Bistriţa logodna cu d şoara *Elena Domide*, simpatica fiică a protopopului Domide. Adresăm tinerilor fidanţaţi şi familiilor călduroase felicitări.

O încăerare în numele ştiinţei s'a petrecut Luni, *în Viena*, în sala cea mare de petreceri a monumentalei primării. In Viena bântue epidemic vărsatul (variola). Nu e boală de moarte, însă populaţia întreagă, până la bătrâni, numai decât s'a supus la vaccinare cu grămada. Erau cu adevărat asaltate institutele medicale — rezultând venituri enorme pentru medici. — Graba asta nu era nici decum pe voia nevinovatelor secte ale vegetarianilor, kneippiştilor, antivivisecţioniştilor, aderenţilor curei naturale, membrilor societăţii »Oameni sănătoşi«, etc. Aflaseră ei ce aflaseră, că toată spaima cu epidemia ar fi pusă la cale de medicii gheşeftari isteţi. Convocaseră deci adunare de protestare, la care s'au rostit cuvântări aprinse de către medici distinşi în contra înşelăciunei. Aduseseră chiar din Germania pe oratorul Dr. Böhm. Şi toate ar fi mers cum ar fi mers, dacă adversarul, aderenţii vaccinării, n'ar fi aşa de adânc pătrunşi de foloasele ştiinţei şi de spiritul zavistiei. Aceştia veniseră asemenea în număr complet, şi chicoteau, şi batjocureau şi fluerau într'una. Ba în o vreme, când întrase în ceata lor rectorul universităţii, prinseră a cânta cu tot focul tineresc »Gaudeamus igitur«. Iarăşi strigăte, iarăşi pisăituri, chiar ridicări de pumnuri — până veni în ajutorul oratorilor poliţia şi goli sala. Nici un incident mai grav, — poliţia e lăudată ce tacticoasă purtare a avut — numai asupra rectorului s'a avântat un poliţist, dar studenţii, majoritatea apărătorilor ştiinţei, îl ridicară pe teritor neutral: pe umerii lor. In cete, erau oameni foarte distinşi din viaţa socială şi ştienţifică a Vienei cari au venit să lupte pentru adevăr.

O comună românească prefăcută în cenuşe. Din Sigetul Marmaţiei se anunţă că Luni a isbucnit un înfricoşat incendiu în comuna *Borşa*, care în timp de mai multe oare a prefăcut în cenuşă *250 case*, împreună cu edificiile laterale, în care erau strânse fructele câmpului. Intre edificiile pustiite de foc sunt şi biserica, şcoala, casa comunală şi farmacia. Pagubele se urcă la două milioane coroane. Puţini gospodari şi-au asigurat casele, iar focul năpraznic, pe lângă încordările cele mai uriaşe din partea locuitorilor şi pompierilor, n'a putut fi localizat din cauza lipsei de apă şi a secetei complete. Fişpanul comitatului a încunoştiinţat imediat ministerul de interne despre această grozavă catastrofă, care a adus sute de familii la sapa de lemn, cerând grabnice ajutoare. Intre primii, cari au venit în ajutor bieţilor oameni, e vicişpanul Sandor, care a dăruit pentru cei nenorociţi suma de 1000 coroane.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Renumite sentinţe şi cuvinte ale lui Napoleon.

De curând a apărut în Lipsca o carte intitulată: „Renumite sentinţe şi cuvinte ale lui Napoleon dela Corsica până la St. Helena" de Robert Rehlen. Autorul cu mare diligenţă şi dibăcie a reuşit a face aceasta frumoasă colecţiune din memoriile scrise asupra lui Napoleon şi din convorbirile ce le a avut împăratul la St. Helena cu diferiţii cronicari.

Lăsăm să urmeze aici câteva probe din aceste sentinţe şi cuvinte:

*

N'am timp de a mă chinui cu sentimente şi de a mă căi ca alţi oameni.

*

(Către nevasta unui oficer în Mainz): Rochia dumitale doamnă, e groaznică, ea are aspectul unui covor vechiu... Este acesta gust german?

(In teatru după atentatul cu maşina infernală): Miserabilii au voit să mă arunce în aer... să mi-se aducă libretul pentru opera de astăzi.

(Când i-a zis o femee din hală, să încheie odată pace): Draga mea, vindeţi mai departe în linişte legumele şi pe mine lasă-mă să fac ceea ce mă priveşte: fiecare are meseria sa.

*

Rege nu este în natură, el există numai în civilizaţia omenească; rege în stare de golătate nu este, esistă numai îmbrăcat în haine.

*

(In ziua după încoronarea sa): După ce Alexandru a cucerit Asia, el s'a dat poporului de fiu al lui Joe, şi tot răsăritul — cu escepţiunea lui Olimpias, Aristotel şi a câtorva pedanţi Atenieni — i-a dat crezământ. Dacă m'aş declara eu azi, ca fiu al Atotputernicului, m'ar râde şi fluera fiecare precupeţă. Popoarele sunt azi prea luminate — nu mai e nimic de făcut.

*

N'am făcut curtezani — de a-mi face amici, n'a fost niciodată intenţiunea mea.

*

(Către micul Louis Napoleon, când a refuzat să bea cafea făcând năzărâmbe): Ah! ţie-ţi lipseşte mult creşterea, încă nu pricepi să te prefaci!

*

(Pe timpul consulatului): In tribunal şed 12 până la 15 metafisici, cari merită să fie aruncaţi în gârlă: gângănii, ce le am în hainele mele.

*

Dacă ar cădea şi ceriul peste noi, îl vom ţinea cu vârfurile lancelor noastre.

*

Dacă se înmulţesc crimele sau delictele, este o dovadă că sărăcia creşte şi că societatea e rău guvernată, dacă se micşorează este o dovadă despre contrarul.

*

(Către Iosefina; Varona 1798). Adio draga mea. In una din nopţile acestea se va deschide la tine o uşe sgomotos ca de mâna unui gelos — şi voiu fi în braţele tale.

*

Războiul nu-i alta decât arta de a aduna la un punct anumit mai multe puteri decât inimicul.

*

Soldatul trebue să'şi iubească statul, trebue să'i aparţină din simpatie şi să se simtă onorat prin el. De aceea sunt uniformele frumoase aşa de folositoare.

*

(De St. Helena): Palatul pe care să zice că vor să mi-l trimeată aici, sunt 6 ani aruncaţi în vânt; mai bine mi-ar trimite câteva sute de cărţi [1]).

*

(La Vagram când i s'a anunţat moartea ducelui de Istria): Să mergem mai departe, n'avem timp de a plânge acuma earăşi.

*

Societatea nu poate să existe fără de neegalitatea averei, şi neegalitatea averei fără de religiune. Dacă un om moare de foame, alături de altul care se îneacă în belşug, este cu neputinţă, sa sufere aceasta deosebire, dacă nu există o autoritate care-i zice: «Dumnezeu vrea aşa; aici pe pământ trebue să fie iarăşi şi bogaţi; în lume cealaltă se va face altă împărţire».

*

Totdeauna, când regele Prusiei venea la mine, ca să vorbim despre afacerile statului, nu putea să dea expresiune cugetărilor sale; eu îi vorbiam ca să-l distrug, de czaco-uri, de nasturi, de tornistre şi de alte nenumărate prostii, şi nu pricepeam nimic din toate aceste mărunţişuri.

(Va urma.)

---

1) E ştiut cât de mare amator de cărţi era Napoleon. Nu se putea sătura de cetit. Ca sublocotenent în Valence cetea tot ce i venea în mână. Mai târziu în călătoriile sale la armată, trăsura sa era totdeauna încărcată cu cărţi şi broşuri, pe cari obicinuia a le arunca pe fereastră după ce le cetea. Chiar şi pe câmpul de bătăie dela Waterloo l'a însoţit biblioteca sa de călătorie în 6 lăzi mari cu 809 volume.

Björnson primeşte mulţumite. In vreme ce pressa maghiară începe a înjura în un ton mai puţin internaţional şi mai mult de acasă, din pricina scrisorii în »N. fr. Pr.«, bătrânul scriitor primeşte călduroase şi entuziaste mulţumiri de la cei luaţi în bărbătească apărare. In numele poporului fruntaşii slovaci din Turiec Sveti Martin, scriu între altele: »Până acum zadarnic a tot răsunat glasul plângerilor noastre, dar în sfârşit ne-a dat bunul Dumnezeu un înger păzitor, care, în lumea mare, ştie să i-a apărarea naţiunei noastre cu atâtea calităţi bune. Durere noi nu avem instituţii culturale, care să dea răspunsul de mulţumită, primeşte-l deci dela modestia noastră«...

Cercurile scriitorilor cehi pregătesc de asemenea manifestaţii de simpatie, marelui scriitor, care aşa de nobil ştie să şi încheie zilele de muncă.

Despre memoriile reginei Victoria, cari au apărut zilele aceste, se anunţă din Londra următoarele: Partea istorică a scrisorilor reginei Victoria, cuprinsă în prefaţa volumului, a fost scrisă chiar de regele Eduard, care a revăzut şi corecturile volumului. La aranjarea operei au colaborat mai mulţi membrii ai familiei regale: Regina Alexandra şi prinţul de Walles şi ducele de Conaught. Ediţia germană a memoriilor trebuia să apară odată cu cea englesă; din cauza unei neînţelegeri însa a apărut întâiu cea germană.

5 persoane perite în flacări. Din Baden se anunţă, că Luni dimineaţa a fost distrusă de incendiu locuinţa proprietarului Neuhauser din Alland. Neuhauser şi 4 copii ai săi în etate de câte 4—7 ani au pierit în flăcări. Soţia sa a fost grav rănită şi se află la spital. Asupra cauzei isbucnirei focului se spune că Neuhauser venind beat acasă la oarele 1 din noapte s'a luat la ceartă cu soţia lui. După o altă versiune Neuhauser şi-ar fi bătut soţia cu un lemn şi a dat apoi foc patului în care dormeau copiii.

Incurajarea industriei naţionale în România. Ministeriul român al domeniilor a intervenit din nou să se aplice circulara sa trimisă fabricelor şi atelierelor din ţară, prin care să cere ca a treia parte din funcţionarii şi lucrătorii acelor fabrici să fie Români, conform legei pentru încurajarea industriei naţionale.

Cutremure de pământ. »Agenţia Vestnik« zice că un puternic cutremur a fost simţit Luni dimineaţa la oarele 9 la Kattakurgan şi la Samarkand (Rusia). Multe locuinţe s'au surpat. O moschee şi un minaret s'au dărâmat.

Aparatele sismice ale Observatorului din Florenţa au semnalat tot Luni un puternic cutremur de pământ în Orientul depărtat, care s'ar fi produs între oarele 5·20 şi 8·50.

Spioni arestaţi la Petersburg. Din Petersburg se anunţă: Americanul William englezul Walling, cari au fost arestaţi Luni noaptea la Hotel de Franţa de cătră agenţii poliţiei politice, au fost supuşi unor perchiziţiuni. La dânşii s'au găsit pamflete şi manuscrise compromiţătoare. Walling dispunea în acelaşi timp de mari sume de bani, cu care ar fi ajutat pe conspiratori. In afară de Englezul şi americanul arestaţi la Hotel de Franţa a mai fost arestată şi soţia americanului şi patru finlandezi, printre cari şi o studentă. Se zice că alte arestări se vor mai face în cursul zilei.

Uriaşul balon Mammuth, despre care am făcut amintire, plecat din Anglia, a trecut peste Marea Nordului, ajungând deasupra Danemarcei. Iuţeala era de 40 de noduri pe ceas. Balonul a luat direcţiunea peste Marea Baltică, dar schimbându-se vântul, balonul apucă spre miază noapte, cu iuţeală de 50 de noduri pe ceas. De teamă să nu ajunga în Marea înghețată, călătorii se coborâră lângă lacul Wener, în Suedia. Furtuna a luat balonul şi l'a dus la 48 de klm. dela locul unde călătorii s'au coborât din el. S'au pierdut instrumentele şi fotografiile. In 19 ceasuri a făcut 1280 de klm., deci peste 66 klm. pe ceas.

Seceta în Ungaria. In urma secetei îndelungate din această toamnă în multe ţinuturi din ţară se simte lipsă de nutreţ. Spre a preîntâmpina nevoia, ministrul de agricultură, Daranyi, a dat ordin să se permită în toată crângurile statului, facerea de frunzare, şi a împuternicit autorităţile competente să dea astfel de permisiuni şi pentru pădurile municipale şi comunale. După cum se anunţă, exemplul dat de ministrul agriculturei, va fi urmat de numeroşi proprietari privaţi. Ministrul a mai dispus ca organele sale să înregistreze, cât mai repede, cantităţile de nutreţ de vânzare aflătoare în toată ţara şi să se anunţe cine are de vânzare nutreţ şi în ce cantitate.

Religiunea şi importanţa ei.

Discurs festiv rostit de domnul profesor-catechet **Nicolae Stinghe,** Duminecă 7/20 Octomvrie a. c., la serbarea Sfintei Sofii, patroana şcoalelor centrale române din Braşov.

(Fine.)

Cu apariţia creştinismului religia îşi ajunge culmea desvoltării sale corecte, aşa încât lumea creştină o nutreşte şi o cultivă cu demnitate. Starea religios-morală, socială şi culturală a popoarelor înainte de venirea lui I. Chr. era cât se poate de deplorabilă. Venirea unui Mântuitor era de tot necesară, căci lumea gemea greu în cătuşele neştiinţei şi ale credinţii deşerte. Omenimea îşi perduse conştiinţa cea adevărată în Dzeu. In mijlocul unor astfel de referinţi triste apare mântuitorul lumii, promisul Mesia, I. Chr. despre care s'a profeţit în testamentul vechiu, că se va naşte din semintia lui David (Isaia 7, 14, 15, 5) şi este adevărat Dzeu (Isaia 9, 2).

Sub influinţa religiunii creştine fără îndoială situaţiunea se schimbă. — Religia creştină proclamă principii sublime, cari au devenit basa unei vieţi nouă. Creştinismul proclamă idea unei societăţi religioase universale, menită de a cuprinde toate popoarele. Inaugurează şi crează stări sociale mult mai sănătoase decât în lumea antică. Proclamă unitatea genului omenesc şi egalitatea tuturora înaintea lui Dzeu. Toţi oamenii au o origine, un părinte ceresc şi o ţintă comună. Forma de guvernământ în mare măsură se schimbă. Despotismul se înlocueşte prin o guvernare mai blândă, condusă de alte principii. Absolutismul dispare. Drepturile şi datorinţele cetăţenilor se regulează sub influinţa principiilor creştine. Idea progresului este specific creştină. Cu cuvintele Mântuitorului: »Fiţi desăvârşiţi precum şi Tatăl vostru din ceruri, desăvârşit este« (Mat. 5, 48) este indicată ţinta culturii omeneşti. La această ţintă aveau să nisuiască toţi oamenii fără deosebire de etate, sex, posiţie socială etc. cultura nu avea să fie ca în păgânism proprietatea numai a claselor alese, ci a tuturora fără deosebire, activitatea culturală să devie activitatea universală, folositoare întregei omenimi. Nu este ceva accidental, că statele creştine până în ziua de azi păşesc în fruntea civilizaţiei.

Invăţătura morală a relig. creştine basată pe iubirea cea mai largă creştinească conduce omenimea pe calea virtuţilor adevărate şi o ridică la un nivou cât se poate de înalt şi ideal. Iubirea, dreptatea, ecuitatea sunt 3 idei fundamentale ale legii creştine.

Iubirea îşi ajunge culminaţiunea, când ea în cugete şi în fapte să estinde chiar şi asupra acelora cari ne urăsc şi ne voesc rău. Această idee sublimă raţiunea omenească abia şi-o poate închipui. Isus Christos este idealul întrupat al tuturor acestor virtuţi. El a propagat idei şi principii nouă, cari au fost în stare să reformeze din fundamente stările vechi. Creştinismul crează o mulţime de instituţiuni de binefacere, cu menirea de a alina durerile şi suferinţele, aşa fel de fel de orfelinate, asiluri, spitaluri etc. Toate învăţăturile sale Mântuitorul le-a trăit şi probat prin însăşi viaţa sa sigilându-le după 3 ani de activitate publică prin moartea sa pe cruce.

Având religiunea o aşa mare importanţă şi influinţă asupra popoarelor, şi fiind sentimentul religios ceva propriu fiinţei omeneşti, urmează cu necesitate cultivarea de timpuriu a acestui sentiment în mlădiţele tinere, ceeace se poate face azi prin o creştere deamnă în spirit creştin. Deja popoarele vechi pe lângă creşterea naţională, de care avea să se împărtăşească tinerimea puneau mare pond şi pe creşterea religioasă.

Această creştere numai în creştinism poate fi pusă pe baze solide. I. Chr. ca primul şi cel mai însemnat educator ne-a arătat cum să se facă aceasta. El pune ca bază a ei iubirea. Raport de iubire trebue să esiste atât între părinţi şi copii cât şi între învăţători şi elevi. Isus Christos, aplicând principiile sale, învăţând tineri şi bătrâni, a arătat învăţăceilor săi calea cea adevărată, pe care trebue condusă şi instruită omenimea. Scopul unei astfel de instruiri, unei astfel de creşteri este de a scoate pe om de sub jugul papatimii, al sensualităţii şi al ridica la un grad mai înalt de perfecţiune.

Şi dacă ne întrebăm azi, cine este chemat să dea creştere religioasă, răspunsul va fi: în prima linie famĭlia, apoi biserica şi şcoala. «Părinţi, creşteţi-vă copiii în învăţătura şi înţelepciunea Domnului» zice apostolul neamurilor în ep. c. Efes. 6, 4. Părinţii şi mai cu seamă mama are prima datorinţă sfântă de a da copilului direcţiune în privinţa aceasta pentru desvoltarea lui ulterioară. Inţeleptul Creator a sădit în sufletul părinţilor o iubire naturală faţă de copiii lor, de care numai părinţi cu totul degeneraţi să pot lepăda. Părinţii au să'şi considere copiii nu ca o proprietate a lor, ci a lui Dumnezeu, lor li sunt numai împrumutaţi pentru o durată scurtă de timp, ca apoi pregătiţi pentru binele vecinic să'i fie iar restituiţi. Numai în urma unei creşteri virtuoase în adevărata învăţătură creştină pot să'şi câştige copiii binele temporal şi cel vecinic. Copiii bine crescuţi sunt cel mai scump tesaur al unei familii, de aceea mama are în prima linie datorinţa şi frumoasa misiune de a îngriji de copiii săi şi a-i creşte. Mai cu seamă mamelor au să mulţămească bărbaţii cei mai mari, ceea ce istoria cu laudă aminteşte despre ei. Avem exemple sublime despre astfel de mame, ca Cornelia, mama Grachilor, care la întrebarea unei prietine despre tesaurele sale, îi arăta copiii săi, cari tocmai veneau de la şcoală. Apoi mamele Sf. Părinţi: Monica, mama sf. Augustin, Emilia, mama sf. Vasile, Anthusa, mama sf. Ioan Chrisostom şi altele.

Copilul desvoltându-se la etatea de 6 ani, intră în şcoală. Dar cu aceasta părinţii nu au scăpat de grija lor. Şcoala şi familia trebue să meargă mână în mână. Ce folos de învăţăturile frumoase, religioase, morale, auzite în şcoală, dacă acasă părinţii nu se mai interesează de ei şi dacă nu le premerg în toate cu exemplu bun. Atât familia cât şi şcoala are de scop ca pe lângă desvoltarea corporală şi spirituală a copilului să'i dea o direcţiune nestrămutată spre moralitate, făcându-l un om însufleţit pentru ceea ce este frumos, nobil şi sfânt, cu alte cuvinte un om virtuos, un caracter moral în toată puterea cuvântului. Aceasta este ţinta supremă a educaţiunii, e triumful educaţiunii. Formarea unui astfel de caracter nu este posibilă fără învăţăturile religioase morale cuprinse în doctrina creştină. Educaţiunea nobilitează, nobilitarea sentimentelor duce la moralitate, iar adevărata moralitate fără religiositate nu poate fi.

Mână 'n mână cu familia şi şcoala lucrează şi biserica. Biserica instituită de însuşi I. Chr. «ca stâlpul şi temelia adevărului (1 Tim. 3, 15), are să înveţe toate câte a învăţat I. Chr. pe Apostolii săi».

Raportul între biserică şi credicioşii săi are să fie ca cel al mamii cătră copiii săi. Acolo unde şcoala şi familia nu poate să'şi realiseze scopul, biserica trebue să sară în ajutor. Biserica a şi făcut şi face aceasta, îngrijindu-se de binele fiilor săi prin răspândirea învăţăturilor sale şi prin înfiinţarea multelor instituţiuni umanitare atât de salutare binelui privat şi public. Ea are datorinţa fundamentală a să îngriji de creşterea religioasă a fiilor săi. In schimb aceştia sunt obligaţi de-a sprijini biserica, care în timpurile de răstrişte a fost scutul cel mai puternic contra atacurilor străine şi isvorul nesecat de mângăere pentru cei mult încercaţi. Depărtarea de biserică, indolenţa faţă de religiune şi instituţiile religioase are ca urmare: patima, păcatul, imoralitatea, cu un cuvânt decandinţa omului în toate privinţele. Biserica şi religiunea poate numai să'i arete omului menirea şi tinta pentru care are să lucreze. In sanctuarul religiunii aflăm cele mai înalte idealuri ale întregei existenţe. Numai în lumina religiunii putem găsi calea spre adevărata virtute, care în legătură cu ştiinţele il face pe om demn de poziţia înaltă, ce o ocupă în sfera creaţiunii.

Să căutăm deci a ne îmbrăca sufletul nostru cu haina ştiinţelor şi a virtuţilor, care fără îndoială este cea mai desăvârşită pentru fiinţa omenească.

Numai astfel vom putea fi folositori bisericii, patriei şi neamului nostru românesc, iar dincolo plăcuţi înaintea lui Dumnezeu!

ULTIME STIRI.

Oradea-marea, 23 Oct. (Telegr. part.) Procesul de pressă intentat d-lui Dr. *Lascu*, pentru articolul apărut în „Tribuna“ dela 3/15 Maiu sub titlul „Furor asiaticus în Bihor“ se va pertracta la 31 Oct. n. a. c. înaintea curţii cu juraţi din Oradea.

Budapesta, 23 Oct. (Telegr. part.) In şedinţa de azi a camerei M. Polyt a interpelat în chestia balcană, iar croatul Lorkovici în chestia votului universal, aducâd aminte guvernului de iunctimul ce esistă între Ungaria şi Croaţia în chestia asta.

Budapesta, 23 Oct. Comisia administrativă a discutat şi primit astăzi proiectele din Andrássy. Ministrului i s'au adus elogii din partea lui Széll, pentrucă „a ştiut să găsească calea mijlocie acum când în ţară se simte necesitatea unei puternice centralizări“.

Milan, 23 Octomvrie. Rîul Tessino s'a revărsat peste dig în apropiere de Pavia. 150 soldaţi de geniu, cari lucrau la dig, n'au putut fi salvaţi decât cu mare greutate. Trei sate şi 10.000 hectare de pământ au fost inundate.

Londra. 23 Oct. Situaţia din Persia e atât de serioasă încât sunt temeri, ca interesele acordului anglo-rus să nu fie periclitate. Generalul French va pleca în Persia, unde la nevoie va ocupa unele localităţi. Pentrucă nu e cu putinţă să se trimită atât de repede trupe engleze în Persia s'a făcut un aranjament cu Rusia, prin care trupele ruseşti se pun la dispoziţie pentru apărarea intereselor britanice.

Bibliografie.

A apărut: *I. C. Panţu*: **Ştiinţa conturilor sau contabilitatea în partidă duplă,** un volum de I—VIII+323 pagini octav mare.

Se recomandă membrilor din direcţiunea băncilor, celor ce au să facă revizii şi control la socoteli, celor ce administrează averi sau poartă socoteli publice sau private, contabililor de specialitate şi tuturor cari au daraveri comerciale. — Se poate procura direct dela *librăria editoare Ioan I. Ciurcu*, Braşov, *la tipografia şi librăria A. Mureşianu*, cu *preţul de patru coroane*, precum şi la celelalte librării din patrie.

A apărut în institutul grafic Minerva **„Două neamuri“** de **Sandu Aldea** cu cuprinsu următor: Un arândaş, Despărţire, La ţară, Acasă, Tinereţe, Nepotul lui Mihalis, Seri de iarnă, Invrăjbiţii, O afacere La oaste, Alte învoieli, Singură, Seceta Pierzanie, Ogorul strămoşesc. Preţul 1 cor. 50 plus 20 bani porto. Se poate procură prin librăria A. Mureşianu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor respons.: Victor Branisce.

In loc de ori-ce anunț deosebit.

THEOCHAR ALEXI

particular,

în ziua de 22 Octomvrie a. c. înainte de ameazi, în anul al 64-lea al etății, și după o căsătorie fericită de 38 de ani, ș'a împlinit firul vieții dedicate binelui familiei sale.

Rămășițele pământești ale scumpului decedat vor fi conduse Joi, în 24 Octomvrie n., după ameazi la 3 oare din casa rece a bisericei naționale-grecești, (Târgul cailor) în cimiteriul de acolo, unde se vor așeză spre vecinică odihnă.

Fie-i țărâna ușoară!

Brașov, în 23 Octomvrie 1907.

Jalnica familie.

Avis!

Aduc la cunoștința On. public că **am predat**

„Hotelul Central Nr. 1.“

tovarășului meu de până acuma D-lui **Iosif Wyhanek.** Mulțumind pentru concursul dat, rog ca și succesorul meu să fie sprijinit.

Cu toată stima

SZEGÖ ARPAD,

Str. Fântânei 25.

Referindumă la avisul de sus rog și din partemi sprijinul On. public, asigurând **un serviciu solid** și **prețuri convenabile.**

Cu toată stima

IOSIF WYHANEK,

[8047,1—2] **hotelier.**

Se caută un tînăr

absolvent al școalei comerciale sup. română; oferte însoțite de certificatul absolvenței și eventuale alte certificate, poza și mențiunea vârstei și chestiunii militare se vor adresa la administrația acestui ziar sub: Tinăr absolvent.

Cei care pe lângă limba lor natal român mai știe și limba germană în scris și mai puțin maghiară sunt preferați. 3042,3—3.

Avis.

Se caută un practicant de farmacie, care a absolvat 6—8 clase gimnasiale. din familie bună, tinăr. Condiții avantajoase. Cunoașterea limbei române se pretinde necondiționat.

A se adresa la D-l **Roth Albert** farmacist în Gyergyó-Tölgyes. [3020,4—4.]

Primul atelier românesc de spălat și călcat în Brașov.

AVIZ!

Subscrisa am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și streinătate, că în atelierul meu de **spălat și călcat,**

se spală tot felul de haine de vară

pentru **Dame, Bărbați și Copii** cât de fine, precum și **rufărie, gulere, manjete** și altele, asemenea și **trusouri pentru mirese** cu

Prețuri foarte ieftine.

Rog deci pe On. public a mă cerceta cât mai mult, spre a se convinge de acuratețǎ și prețurile reduse, ce le fac.

Cu distinsă stimă

Văduva Maria Cacâz,

Strada Măcelarilor Nr. 3.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC

a lui MUSCHONG din Baia Buziaș

— modern instalat — afară de Kartel lifereazǎ prompt ori ce cantitate de

ACID CARBONIC

natural, chemic foarte curat, fluid

din izvoarele cu acid carbonic din Băile dela Buziaș renumite în toată lumea, pentru fabricarea de apă gazoasă, cârciumarilor, și alte scopuri industriale.

Să nu se schimbe cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

Serviciu demn de încredere și consciențios!

Apă minerală și apă vindecătoare

în sticle de 1/1 și 1/2 litre.

☞ Cu succes miraculos la suferințe de inimă, rinichi și bășică.

Apă de masă de rangul întâiu!

Informații se dau cu plăcere din partea

Muschong's Kohlensäure-Werke und Mineralwasser-Versandt in Buziásfürdő.

Adresa telegramelor: MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ. — Inter. Telef. 18.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à 10 fil. se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.